

Uitgangspunten besluitvorming voor Winterfeestdagen

Ten behoeve van besluitvorming voor de winterfeestdagen zijn de volgende uitgangspunten van belang

- De winterfeestdagen zijn een periode waarin contact met familie en samenzijn centraal staan.
- Vanuit maatschappelijk oogpunt is het belangrijk om ruimte te creëren, zodat mensen deze winterfeestdagen gezamenlijk kunnen vieren.
- **NB:** de behoefte om een viering te bezoeken kan groter zijn dan gebruikelijk (ook in regio's met een hoge besmettingsgraad).
- Vanuit sociaal-economisch oogpunt is ruimte ook van belang, omdat dit een zeer belangrijke periode is voor sommige sectoren.

- De huidige maatregelen – met evt een tijdelijke aanscherping daarvan – bieden de mogelijkheid enige zeer gewenste bewegingsruimte te creëren in de periode van de winterfeestdagen.
- Aan een tijdelijke versoepeling zitten kosten, in de vorm van extra besmettingen. Dat is een calculated risk.
- Voorkomen moet worden dat er extra druk op de zorg komt.
- De veiligheid van hulpverleners (met name jaarwisseling) moet gegarandeerd worden.
- De voorgestelde opties moeten uitvoerbaar zijn (in termen van naleving en handhaving).
- Extra aandacht is nodig voor: jongeren en mensen in een kwetsbare positie.

- Het oktober-pakket aan maatregelen is het vertrekpunt.
- Vanwege het unieke karakter van deze periode van het jaar (en de duidelijke wens om tijdelijk extra ruimte te bieden), is de routekaart wel richtinggevend, maar niet één-op-één te volgen.

Gevraagde besluiten voor Winterfeestdagen

Voorgestelde besluiten voor deze vakantieperiode (tenzij de situatie onverhoopt verslechtert):

In de week van 11 november:

1. Instellen van een tijdelijk landelijk vuurwerkverbod (verkoop en afsteken) dit jaar (cf. voorstel Veiligheidsberaad 2-11), inschatting gemiste omzet 5.1.2b
2. Specifieke adviesaanvraag voor het OMT over (ruimte voor en vormgeving van) versoepelingen in de kerstvakantieperiode van 2 weken (zie onderstaand).
3. Niet wachten met voorbereiding onderstaande set aan flankerende maatregelen (het is over zes weken kerst, dus aantal zaken kunnen niet wachten).

Voorgestelde inhoud Adviesaanvraag OMT:

4. Groepsgrootte thuis (op de kerstdagen en met de jaarwisseling) in relatie tot verdere verspreiding en het voorkomen van isolement/toename depressieve/suïcidale klachten) en de te hanteren periode (alleen feestdagen of gehele vakantieperiode), rekening houdend met schoolsluiting in deze periode.
5. Mogelijkheid eenmalig feesten toe te staan, voor afgebakende groep (jongeren), welke groepsgrootte, welke voorwaarden zijn wenselijk en realistisch? Idem bijzondere kerstdiensten.
6. Is er een noodrem te formuleren? (het feest kan niet doorgaat bij x besmettingen, ziekenhuisopnames)
7. Speciale aandacht voor de jaarwisseling (vuurwerk en alcohol) ert belasting zorg en virusverspreiding
8. De inzet van preventieve "zelf-quarantaine" (bijv. hoeveel dagen voor kerst de scholen dicht om dit mogelijk te maken?).
9. Belasting van de zorg (specifiek de eerste hulp en spoedoperaties in relatie tot de continue huidige druk vanuit de corona-epidemie).

Flankerende maatregelen (besluitvorming voorzien eind november, na ontvangst OMT-advies en nader zicht op mogelijke ruimte vanuit epidemiologisch perspectief):

10. Toestaan (eenmalig afwijken van routekaart) van beperkt extra bezoek tijdens de kerstdagen (24-26 december) en de jaarwisseling (nacht van 31 december-1 december). Daarbij wordt voorgesteld een tijdelijke aanpassing van de groepsgrootte van thuisbezoek tot 8 á 12 personen. Een OMT advies over groepsgrootte tijdens de feestdagen is gewenst.
11. Tijdens de kerstdagen wordt het dringende advies tijdelijk aangepast voor het maximale aantal mensen dat bij een kerkelijke dienst aanwezig kan (tot XXX personen). Voor zingen en koren wordt niet voorzien in een uitzondering op de geldende dringende adviezen.
12. Segmentering in de horeca tijdens de kerstdagen zodat – met inachtneming van de voorwaarden van septemberpakket (afstand, hygiëne, registratie en omvang) – familiediners gehost kunnen worden.
13. Lokaal vergunnen van activiteiten voor/door jongeren tijdens de jaarwisseling tot max. XXX mensen, met inachtneming van de voorwaarden van septemberpakket (afstand, hygiëne, registratie en omvang). Dit moet nader uitgewerkt worden met: gemeenten, maatschappelijke organisaties, SZW (crisisbanen inzetten voor crowdcontrol) en VWS
14. Voor doorstroomlocaties gedurende deze vakantieperiode (pretparken, musea en dierentuinen) wordt het oktober-pakket gevolgd, aangevuld met eventueel venstertijden voor kwetsbare groepen (binnen geldende kaders tav afstand, groep en hygiëne).
15. Oproep aan horeca en maatschappelijke organisaties om creatieve thuisarrangementen te organiseren. (waar dat niet al georganiseerd wordt, zoals via de publieke omroep en culturele- en creatieve instellingen).

De feestdagen-1

Algemeen:

- De kerstvakantie wordt anders dan gebruikelijk door (verwachte, gedeeltelijke) voortzetting van maatregelen.
- Dit vergt een enorm aanpassingsvermogen; tot nu toe laat een grote meerderheid van de samenleving zien dat dit ook mogelijk is.
- De verwachting is dat de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) en ministeriële regeling(en) gelden.
- Een tijdelijke en beperkte verruiming (eenmalig afwijken routekaart) van sociaal contact in de privé-sfeer is van grote toegevoegde waarde. (zie groeps grootte)

Scan buurlanden:

Diverse landen hebben maatregelen aangescherpt. De exacte invulling om iets van kerst te kunnen vieren (met name Duitsland) wordt momenteel uitgevraagd bij BZ.

Gemeenten en veiligheidsregio's :

- Door het gebrek aan buitenlandse reisopties zal de druk op de openbare ruimte in deze periode fors toenemen, met name in natuurgebieden rond stedelijk gebied.

Communicatie:

- Langs diverse communicatiekanalen (bijv. reguliere reclame retail) aandacht vragen om piekdruk te voorkomen.
- Gerichtte communicatie om kwetsbare groepen te bereiken en te includeren, met inzet van gemeenten en maatschappelijke organisaties. (VWS- één tegen eenzaamheid)
- Aansluiten van het thema "feestdagen" op de concrete lopende voorstellen voor stimulering van gewenst gedrag (waaronder de (komende) campagne via social media (#ikdoehetzo))
- Specifieke communicatie als er rond kerst en de jaarwisseling besloten wordt dat er, in zeer beperkte mate, en alleen met inachtneming van de geldende hygiëne- en afstandsvoorschriften, verruiming van sociale contacten met een ander gezin/naaste familie mogelijk is: hoeveel personen, welke situatie en wanneer?
- De besluitvorming rond een mogelijk vuurwerkverbod dit jaar duidelijk koppelen aan de noodzaak om de zorg dit jaar niet nog extra te belasten.

Planning en referentiekader:

- Timing van de maatregelen voor de feestdagen is lastig en sterk afhankelijk van zowel de besmettingsgraad als de praktische opties voor invulling/uitrol van nieuwe maatregelen en initiatieven (in de verschillende sectoren, onder burgers en bij de overheden) (altijd te vroeg en te laat).
- Het referentiekader COVID-19 is mede als vertrekpunt genomen voor de opstelling van dit pakket aan maatregelen.

De feestdagen-2 (kerst)

• De risiconiveaus (RIVM) zijn van grote invloed op de beleidsopties:

Niveau 1. Waakzaam	Positieve testen per 100.000 inwoners per week: minder dan 50
Niveau 2. Zorgelijk	Positieve testen per 100.000 inwoners per week: 50 – 150
Niveau 3. Ernstig	Positieve testen per 100.000 inwoners per week: 150 - 250
Niveau 4. Zeer Ernstig	Positieve testen per 100.000 inwoners per week: >250

Groeps grootte bij de kerstdagen:

Vanuit het oogpunt van de virusbestrijding is een balans nodig tussen het vasthouden aan beperkingen enerzijds, en het mentale welzijn van de samenleving anderzijds. Voor de kerstdagen wordt nu gedacht aan een optie die mogelijk is bij risiconiveau 1 en 2 (alleen bij dalende lijn):

Tijdelijke aanpassing groeps grootte van thuisbezoek op de feestdagen conform beslispunt op sheet 2 over groeps grootte bij thuisbezoek (met als vertrekpunt het oktober-pakket)

NB: Een mogelijk alternatief zou zijn om 'kerstbubbels' te maken: een huishouden vormt een 'bubbel' met een ander klein huishouden, om gezamenlijk kerst te vieren. Per kerstdag is een nieuwe bubbel mogelijk met max. 2/3 personen per dag. Zo zijn kwetsbare groepen en 1-persoons huishoudens op te vangen tijdens de kerstdagen.

Gedrag bij kerst:

- Voorop staat dat voorzichtigheid geboden is. De reële verwachting onder gedragsdeskundigen is dat mensen elkaar met kerst meer zullen opzoeken. Hoe blijft dat veilig en welk perspectief is er mogelijk. Een positieve benadering van wat wél kan is van groot belang. Voorop staat om voor kwetsbare groepen extra aandacht mogelijk te maken.
- Gebruik van vakantiehuisjes (ook op parken) is mogelijk (vergelijkbaar met de herfstvakantie), met in achtneming van de geldende maatregelen.
- De feestdagen worden meegenomen in de onderzoeken (kwantitatief en kwalitatief) deze maand door het RIVM en publiekscommunicatie bij AZ.

De feestdagen-3 (kerst)

Beleidsopties voor de verschillende sectoren:

• Kerken en andere levensbeschouwelijke organisaties:

- De verwachting is dat de situatie zoals die op dat moment is, bepalend is voor hoe vieringen door kerken worden ingevuld.
- De overheid dient terughoudend te zijn als het gaat om de beperking van de vrijheid van godsdienst of levensovertuiging. Voor personen die in gemeenschap met anderen hun geloof of levensovertuiging belijden, bestaat een uitzondering op de maatregelen over samenkomsten/groepsgrootte; wel geldt de 1,5 meter afstand.
- Indien het aantal besmettingen niet is afgenomen, zullen kerken en andere religieuze organisaties naar verwachting terughoudend zijn met vieringen (advies aan achterban om aantal bezoekers te maximeren).
- Ontwikkeling routekaart door koepelorganisatie(zie toelichting) om veilig vieringen mogelijk te maken (kan o.m. door spreiding kerkdiensten op een dag).
- Maak gebruik van het aanbod (o.m. initiatief Niet alleen) om ondersteunend te zijn richting kwetsbare groepen en vereenzaming in deze kerstperiode: dit heeft een positieve uitstraling en op kleine schaal (1 op 1) een beperkt risico op virusverspreiding

Vrijwilligers- maatschappelijke organisaties

- Het inzetten van een landelijke beweging en breed ingezette publieksactie om eenzaamheid tijdens de feestdagen te verminderen. En aanmoedigen van acties die vrijwilligers wél mogen doen.

• Onderwijs:

- Benut de kerstvakantie om (kwetsbare) jongeren in een veilige omgeving hun leerachterstand te verkleinen met de Subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021 (Budget 5.1.2b is inmiddels uitgekeerd): Op drie criteria (gedrag, economisch en maatschappelijk) gunstig voor de doelgroep als op deze manier capaciteit/perspectief geleverd kan worden. Risico op virusverspreiding lijkt beperkt.

• Horeca/(geplaceerde) Cultuur- en Evenementensector:

- Risiconiveau 3 en 4: Geen openstelling tijdens de kerst, enkel bezorgservice maaltijden & initiatieven stimuleren om voedselbanken/zorginstellingen te ondersteunen.
- Risiconiveau 2: Bij dalende besmettingen en R<1 kan perspectief gegeven worden op (beperkte) openstelling. Enig risico op virusverspreiding, maar maatschappelijk en sociaaleconomisch wenselijk, sterk sturen/extra inzet op gedrag (mede door alcoholgebruik te beperken).
- Risiconiveau 1: Binnen de reguliere voorwaarden (hygiëne, groepsgrootte, registratie) kunnen de sectoren hun deuren weer openen. Virusverspreiding beheersbaar, sociaaleconomisch en maatschappelijk gewenst. Sturing/inzet op gedrag is blijvend wenselijk.
- J&V en EZK werken, in samenwerking met MKB-NL en Koninklijke Horeca Nederland (KHN), aan een plan om segmentering (op basis van risicoprofiel) in de horeca aan te brengen. Daarnaast zijn er aanvullende maatregelen voorgesteld om het risico op besmettingen verder te verkleinen. De focus in deze maatregelen ligt op zelfhandhaving.
- In een aantal field-lab opstellingen zal onderzoek gedaan worden naar de werking van het plan en of het daadwerkelijk veilig is. Als dit het geval is kan het plan breder worden uitgerold en kunnen in eerste instantie restaurants mogelijk weer open.

Retail:

- Retail zet verder in op spreiding in de periode rond de feestdagen (vgl. de slogan "geen piek met Kerst van het Kruidvat"). Openingstijden zijn gemeentelijke taak. Onvoorspelbare drukte is niet altijd te voorkomen.

Musea, pretparken en dierentuinen(doorstroomlocaties0:

- Indien mogelijk beperkte openstelling en eventueel venstertijden voor kwetsbare doelgroepen: blijvend sturen door musea en pretparken op capaciteit, groepsgrootte en bezoekersstromen.

Departementaal Vertrouwelijk

De feestdagen-4 (jaarwisseling)

Groepsgrootte tijdens de jaarwisseling:

- **Toepassing van tijdelijke aanpassing groepsgrootte obv de risiconiveaus (zoals op sheet 2 voorgesteld)**
- **Bij de jaarwisseling zijn aanvullend dringende adviezen wenselijk tav groepsgrootte in de openbare ruimte als no regret-maatregel.**

Gedrag bij de jaarwisseling:

- De kans is reëel dat de jaarwisseling een extra uitlaatklep vormt voor een beperkte groep (vanwege de geldende beperkingen) met extra kans op escalatie en (vuurwerk)letsel.
- Als alternatief kunnen er activiteiten voor/door jongeren zijn tijdens de jaarwisseling tot max. XXX mensen, met inachtneming van de voorwaarden van septemberpakket (afstand, hygiëne, registratie en omvang). (vergt nadere uitwerking met in ieder geval gemeenten, maatschappelijke organisaties, SZW (crowdcontrol, crisisbanen) en VWS)
- Belangrijkste afweging is of extra zorgcapaciteit, regionaal en landelijk, de mogelijke extra toeloop aan zal kunnen, in combinatie met huidige oplopende druk door corona. Tijdens een "gewone" jaarwisseling gaat het om 400 vuurwerkslachtoffers en 250 alcoholvergiftigingen + 1100 behandelingen bij huisartsenposten (informatie van Veiligheid-nl).
- Het is een reële verwachting dat mensen meer reizen en zich in de openbare ruimte begeven. Een alternatief hiervoor is nog niet voor handen. De mogelijke opties moeten worden bekeken op basis van de 4 risiconiveaus.
- Alcoholverbruik en -verkoop is een specifiek aandachtspunt bij de jaarwisseling, indien het oktober-pakket van toepassing is.
- Aanvullend op de lopende voorbereidingen t.a.v. de jaarwisseling inzetten op gedragsbeïnvloeding tbv beperken van extra reisbewegingen en contactmomenten

Vuurwerk:

- Regionaal is er momenteel sprake van verschil in de beleidslijnen. Er kan sprake zijn van vuurwerkverboden op diverse schaalniveaus (per gemeente en per wijk), vanwege verwachte overlast en onrust. **NB:** Een plaatselijk afsteekverbod is een lokale bevoegdheid.
- Ruimere opties voor afsteken van vuurwerk kan enige maatschappelijke druk wegnemen, maar ook overlast veroorzaken.
- Een tijdelijk landelijk vuurwerkverbod (verkoop en afsteken) is voorgesteld door het Veiligheidsberaad (2-11). Draagvlak in de Kamer lijkt mogelijk bij ruimhartige compensatie.
- De vuurwerkmarkt bedraagt jaarlijks circa 5.1.2b euro. Compensatie zal moeten passen binnen de bestaande steunmaatregelen.
- Dit kan drukte bij de verkooplocaties voorkomen en daarmee virusverspreiding beperken.
- Generiek neemt de druk op de openbare ruimte rond de jaarwisseling zo sterk af. Verstoring van de openbare orde in specifieke wijken en gemeenten is wel te verwachten.
- Aandachtspunt voor werkgevers en de personeelsgeledingen vormt de verzekering dat de zorg, hulpverleners en politiemensen die tijdens de jaarwisseling letsel oplopen kunnen helpen.
- De continue druk op zorg- en hulpverlening in Nederland door de coronacrisis is een breed te accepteren onderbouwing voor een dergelijke incidentele forse maatregel, ook als het eind december enigszins onder controle is.
- Regulering alternatieven (carbid) via VR's/gemeenten

Aanvullend advies voor de jaarwisseling:

- **Besluiten tot een tijdelijk landelijk vuurwerkverbod (incl. verkoop en afsteken) zoals voorgesteld door het Veiligheidsberaad op 2 november. Dit wordt parallel voorbereid door de direct betrokken vakdepartementen.**

De feestdagen-5 (jaarwisseling)

Beleidsopties voor de verschillende sectoren:

Horeca/(geplaceerde) Cultuur- en Evenementensector (Jaarwisseling):

- Risiconiveau 3 en 4: Geen openstelling of georganiseerde evenementen tijdens jaarwisseling, enkel bezorgservice maaltijden, beperking alcoholverkoop. Optie voor dichtbevolkte gebieden is een zich verplaatsende lichtshow met drones, die mensen in de tuin, het balkon of achter de ramen kunnen volgen. (Rotterdam)
- Risiconiveau 2: Bij dalende besmettingen en $R < 1$ kan perspectief gegeven worden op (beperkte) openstelling en lokale beheersbare evenementen. Enig risico op virusverspreiding, maar maatschappelijk en sociaaleconomisch wenselijk, sterk sturen op gedrag, alcoholgebruik in publieke ruimte verbieden. Openstelling kan op een aantal plaatsen bijdragen aan kanalisering van groepen jongeren.
- Risiconiveau 1: Binnen de reguliere voorwaarden (hygiëne, groepsgrootte, registratie) kunnen de sectoren hun deuren weer openen. Virusverspreiding beheersbaar, sociaaleconomisch en maatschappelijk gewenst.
- J&V en EZK werken, in samenwerking met MKB-NL en Koninklijke Horeca Nederland (KHN), aan een plan om segmentering (op basis van risicoprofiel) in de horeca aan te brengen. Daarnaast zijn er aanvullende maatregelen voorgesteld om het risico op besmettingen verder te verkleinen. De focus in deze maatregelen ligt op zelfhandhaving.
- In een aantal field-lab opstellingen zal onderzoek gedaan worden naar de werking van het plan en of het daadwerkelijk veilig is. Als dit het geval is kan het plan breder worden uitgerold en kunnen in eerste instantie restaurants mogelijk weer open.
- Uitgaande van het risiconiveau 'zeer ernstig' tijdens de jaarwisseling, is het openen van restaurants -in achtnemend het bovenstaande- dus realistisch. Hierbij zouden de op dat moment geldende restricties voor openingstijden moeten gelden.
- Op het moment dat het risiconiveau wordt afgeschaald, zal moeten worden bezien hoe horeca open kan zijn op oudjaarsavond en tijdens de jaarwisseling. Immers geldt bij verdere afschaling een openstelling voor alle horeca.

OV/verkeer:

Bij de jaarwisseling stopt de dienstregeling grotendeels om 20 uur. Eerder stoppen vormt waarschijnlijk een extra verspreidingsrisico. Het advies is om dit niet verder te beperken.

OVERIGE OPTIES VOOR DE JAARWISSELING:

- Laat een creatief bureau een alternatieve Nieuwjaarsgroet bedenken, ondersteund met een publiekscampagne.
- Publiekscampagne om de jaarwisseling thuis te vieren en voor de deur (op afstand) de burens gelukkig nieuwjaar te wensen.
- De reeds geplande publiekscampagnes moeten aansluiten op de Corona boodschap en daarmee aangeven wat wel kan en hoe dan te vieren
- Een alternatief 00.00 uur moment.
- Een actie waarbij sterretjes worden verkocht voor het goede doel, mogelijk de zorg.

De feestdagen-planning

- ACC 5 november: eerste bespreking
- DOC 6 november: finale bespreking
- ACC 9 november: finale bespreking
- VB 9 november
- Besluitvorming MCC 10 november